

เทศน์เช้า วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๖

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

อ้าว! ตั้งใจฟังธรรมเนาะ ฟังธรรมเพื่อหัวใจมันคง นี่ฟังธรรมเพื่อความตอกย้ำ สัจธรรม เห็นไหม แต่หัวใจเรามันฟังธรรม แต่มันคลอนแคลน มันไม่มันใจ มันเรรวนของมัน เพราะเรรวน นั่นล่ะมันทำให้เราสงสัย เพราะความสงสัยนั่นคือนิวัตรธรรม นิวัตรธรรมทำให้เราว่างเหงา หวานอน ทำให้เราเรรวน เห็นไหม

นี่ศรัทธาความเชื่อเนาะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก ศรัทธาความเชื่อเป็น อริยทรัพย์ของมนุษย์ เพราะเรามีความเชื่อ มีความเชื่อเราถึงศึกษา เพราะมีความเชื่อเนาะ ถ้าเรา เชื่อมั่นสิ่งใด ถ้าเราเชื่อมั่น เห็นไหม เราเป็นชาวพุทธ พ่อแม่พามาวัดมาวา ให้ได้คลุกคลีกับข้อวัตร ปฏิบัติ ถ้าเขามีความเชื่อมั่นของเขา เขาศรัทธาของเขา ถ้าศรัทธาของเขานะ เขามีศรัทธามีความ เชื่อของเขา ชีวิตของเขามันมีจุดยืนของเขา คุณเด็กของเราสิ ถ้าเด็กของเรามันไม่มีความเชื่อมั่น มัน ไม่มีความเชื่อมั่น เพราะขาดความเชื่อมั่น เวลาคบเพื่อนมันไป เพื่อนมันพาไปอะไร เพื่อนมันพา ไปไหน นี่เพราะต้องการการยอมรับ ต้องการความมั่นคงของเขา เพราะไม่มีหลักใจ

ถ้ามีหลักใจ เห็นไหม เรานับถือพุทธศาสนา พุทธศาสนาสอนเรื่องอริยสัจ เรื่องสัจจะความ จริง ถ้าสัจจะความจริง ถ้ามีความเชื่อมั่นอย่างนี้ หัวใจก็มีหลักมีเกณฑ์ แต่คนนับถือลัทธิอื่นๆ เขา เชื่อมั่นในผีในนาง เขาเชื่อมั่น เห็นไหม เชื่อมั่นอย่างนั้นมันว่าเหว ว่าเหวเพราะอะไร เพราะต้อง อ่อนวอนขอ ต้องมีที่พึ่งของเขา เขาไม่มีหลักมีเกณฑ์ของเขา

แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก อทาลี เม อกาลิ เมฯ เมื่อก่อนคนเรายังโง่เขลาอยู่ จะไหว้ภูเขา กราบไหว้กราบไฟต่างๆ เดียวนี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้แล้ว ถ้ามีสิ่งใด เกิดขึ้น นี่เวลาคนพลัดพรากจากกันไป ให้ระลึกถึงคุณงามความดีของเรา ทำคุณงามความดีของเรา แล้วอุทิศส่วนกุศลนั้นให้กับญาติกาของเรา ทำเพื่อเหตุผลอย่างนี้ เห็นไหม เพราะอะไร เพราะองค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นการเกิดและการตาย

ถ้าเห็นการเกิดและการตาย การเกิด เกิดมาจากไหน คนถ้าไม่มีเวรมีกรรมมันเกิดมาได้
อย่างไร จิตไม่เคยตายๆ ต้องเวียนตายเวียนเกิดโดยธรรมชาติของมัน เพราะเวียนตายเวียนเกิดโดย
ธรรมชาติของมัน มันถึงสิ้นสุดของมันไม่ได้ มันต้องเวียนตายเวียนเกิดของมันอยู่อย่างนั้น จิตมัน
ไม่เคยตาย มันจะเวียนตายเวียนเกิดตามแต่อำนาจกรรมของมัน

แต่เพราะอริยสัจ เพราะสัจจะความจริงขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าเรา
ประพฤติปฏิบัติธรรมตามความเป็นจริงของเรา ถ้ามันชำระล้างอวิชชา อวิชชาที่ภวาสวะภพ
สถานที่เกิดของมัน สถานที่เกิดของธาตุรู้ สถานที่เกิดของจิต จิตมันเกิดมาจากไหน ปฏิสนธิ
วิญญาณเกิดในไข่ เกิดในน้ำคร่ำ เกิดในโอปปาติกะ การเกิด กำเนิด ๔...กำเนิด ๔ จิตเวียนตาย
เวียนเกิดนี้กำเนิด ๔ เห็นไหม ถ้าเราทำเหตุที่จะพาไปเกิดทั้งหมด มันไม่มีสิ่งใดของมัน จิตที่ไม่เคย
ตายๆ เวียนตายเวียนเกิดตามวัฏฏะ ตามเวรตามกรรมของมัน นี่มันเกิดมาจากไหน คนมันเกิดมา
จากไหน

คนมันเกิดมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกเกิดมาจากกรรม การกระทำนั้นแหละ
ทำให้มันเกิด การทำดี เกิดแต่สิ่งที่ดีๆ ทำชั่ว เกิดแต่สิ่งชั่ว เห็นไหม การกระทำนั้นทำให้มีการเกิด
แต่ถ้าการกระทำนั้นมันอยู่ที่ไหน? มันอยู่ที่ปฏิสนธิจิต มันอยู่ที่ภวาสวะอยู่บนภพนี้ มันเวียนตาย
เวียนเกิด ภพนี้มันพาเวียนตายเวียนเกิดไป

ถ้าเวียนตายเวียนเกิด องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาแล้ว วางธรรมไว้
ตามความเป็นจริง เราศึกษานี้ เราเป็นชาวพุทธเราเชื่อมั่นของเรา เราปฏิบัติของเรา เราเชื่อมั่นของ
เรา เราศึกษาของเรา นี้มีความเชื่อมั่นๆ เพราะความเชื่อมั่น ปฏิบัติแล้วมันก็มั่นคงของมันขึ้นมา

แต่ถ้าไปเชื่ออย่างอื่นล่ะ ถ้าไปเชื่ออย่างอื่นนี้ขาดความมั่นคง เพราะอะไร เพราะเราพึ่งตัว
เราเองไม่ได้ เราต้องให้สิ่งที่เรานับถือขึ้นเป็นผู้คอยชักนำเรา แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
บอกให้นับถือพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รัตนตรัย ทำไม่ถึงให้นับถือพระพุทธล่ะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้เองโดยชอบ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ปรารถนาหรือสัตว์ชั้นสัตว์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีเมตตามีความกรุณา ไม่มีสิ่งใด “ไม่มี
กำมือในเรา อานนท์ ไม่มีกำมือในเรา ไม่มีกำมือในเรา” นี่มันเป็นสัจจะความจริงอย่างนั้น แต่คน
เข้าถึงสัจจะความจริงนี้ได้ยาก นี่พระพุทธกับพระธรรม

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์ธัมมจักกัปปวัตตนสูตรขึ้นมา พระอัญญาโกณฑัญญะเป็น
สงฆ์องค์แรกของโลก พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นแก้วสารพัดนึก เป็นที่พึ่งของเรา ถ้าเป็นที่
พึ่งของเรา พึ่งตรงไหนล่ะ เห็นไหม คูสิ ถ้าไม่มีพระ ไม่มีครูบาอาจารย์ของเรา เราจะทำบุญกุศล
กันที่ไหน

ถ้าทำบุญกุศลนะ นี่การทำบุญกุศล เทวดาไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่าเวลา
ทำบุญกุศล อะไรคือบุญ อะไรคือไม่บุญ

ทำบุญกุศล บุญ เห็นไหม การทำทาน แม้แต่เราให้สัตว์นั้นก็เป็ทาน นี่เป็ทาน แต่เวลา
เอาผลกันล่ะ เอาผลขึ้นมาตั้งแต่อริยบุคคลเป็นชั้นๆ จนถึงที่สุดถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ
เจ้า นั่นล่ะถ้ามั่นเอาผล หว่านพืชลงไปใ้ในเือนา

ถ้าไม่มีครูบาอาจารย์ ทำไม่ได้ก็ทำที่อื่นก็ได้ เขาก็ทำของเขาที่เป็นบุญกุศลของเขา นั่นไง
เพราะความเชื่ออย่างนั้นไง เพราะความเชื่ออย่างนั้นถึงเกิดอย่างนั้นไง ถึงเกิดร่วมใจ ถึงเป็นกระแส
บุญไง ถึงเป็นผลของวิญญูะไง

ถ้าผลของวิญญูะอย่างนั้นใช่ไหม แต่เวลาเราทำบุญกุศลของเรา สัพเพ สตฺตา สัตว์ทั้งหลาย
เพื่อนทุกข์เกิดแก่เจ็บตายด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น จงเป็นสุขๆ เกิด อย่าได้เบียดเบียนซึ่งกันและกัน
เลย จงเป็นสุขๆ เกิด เห็นไหม นี่เราอุทิศส่วนกุศลเพื่อสิ่งใดล่ะ? ก็เพื่อเหตุนี้แหละใช่ไหม จงเป็นสุขๆ
เกิด นี่ให้ทั้งหมด เป็นสุขๆ เกิด แล้วไม่ติดพัน ไม่ยึดมั่นถือมั่น ไม่ยึดมั่นถือมั่นก็ย้อนกลับมาที่เรา
ถ้าย้อนกลับมาที่เรา เราจะดูแลหัวใจของเรา เราจะประพฤติปฏิบัติของเรา

ถ้าเราประพฤติปฏิบัติของเรา นี่ความเชื่อ ความเชื่อความศรัทธา เชื่อแล้วเราค้นคว้าขึ้นมา
เพราะอะไร เพราะว่าเราศึกษาขึ้นมาแล้วมีความเชื่อมั่นขนาดไหนก็แล้วแต่ เวลาทำไปแล้ว เวลาเรา
ปฏิบัติไป จิตมั่นสงบขึ้นมาได้อย่างไร ถ้าจิตมั่นสงบขึ้นมาแล้ว ทุกลัทธิศาสนาก็สอนให้ทำความ
สงบของใจทั้งนั้นแหละ นี่ความสงบของใจทุกศาสนาสอนเหมือนกัน แต่พูดถึงมิจฉาสมาธิ มิจฉา
สมาธิคือสมุทัย คือความที่เข้าใจว่าสมาธิเป็นเรา เราเป็นสมาธิ แล้วอยู่กับสมาธิอย่างนั้น อย่างนั้น
มั่นก็เป็นมิจฉาแล้ว

แต่ถ้ามั่นเป็นสัมมาสมาธิล่ะ สัมมาสมาธินะ จิตสงบแล้วยกขึ้นสู่วิปัสสนา นี่ไง นี่องค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ที่นี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีสังฆกรรมที่นี้ ถ้าเกิด

ปัญญาขึ้นมา ถ้าไม่มีปัญญา ปัญญาที่ไม่มีสัมมาสมาธิขึ้นมา คุณติ ฌานโลกีย์ต่างๆ เขาก็ทำของเขา ฤทธิชีไพรเขาก็ทำของเขาแต่ไหนแต่ไรแล้ว เขารู้วาระจิต เขารู้ต่างๆ ไปหมดเลย เห็นไหม นี่เป็น ฌานโลกีย์ทั้งนั้นแหละ มันเป็นเรื่องของกำลังของจิตๆ จิตมีกำลังมันก็เป็นอย่างนั้น จิตมันมหัศจรรย์ไฉน นี่เวียนตายเวียนเกิด ถ้ามันเวียนตายเวียนเกิด คุณติ เทวดา อินทร์ พรหม เขายังอยู่ของเขาได้ นรกอเวจีเขาทุกขียากขนาดไหน เขาก็อยู่ของเขาอย่างนั้น แล้วเราเกิดเป็นมนุษย์ละ

เกิดเป็นมนุษย์ เห็นไหม คุณติ โดยมีธาตุ ๔ และขันธ์ ๕ โดยธรรมชาติของมัน มันก็คิดจินตนาการของมันไป แต่เมื่อใดเรามีสติมีปัญญา ทำสิ่งที่เคลื่อนที่ที่เร็วที่สุด คือความนึกคิดของคน สิ่งที่เร็วกว่าแสง แล้วพุทโธๆ ใ้มันมันคงของมัน ไม่ให้มันเคลื่อนที่ของมัน มันมีกำลังของมันขนาดไหน

ถ้ามีกำลังของมัน ไฉน เวลาเข้าฌานสมาบัติกันเขาถึงทำฌานโลกีย์ของเขาไฉน แต่เราไม่ทำอย่างนั้น พอจิตเราสงบเข้าไปแล้วเราย้อนกลับมาทำลายอวิชชา ทำลายเหตุให้พาเกิดพาตาย อะไรพาเกิดพาตายละ? ความเข้าใจผิด สักกายทิฏฐิ ทิฏฐิความเห็นผิด เห็นไหม

คุณติ สัมมาสมาธิ มิจฉาสมาธิ สมาธิเหมือนกัน ทำไมเป็นมิจฉาเป็นสัมมาละ สัมมาสมาธิมันก็เข้าสู่สมาธิมา เข้าสู่รรค ถ้าเป็นมิจฉาละ มิจฉามันก็ยึดมั่นถือมั่นของมันไฉน มันก็หลงใหลไปอย่างนั้นไฉน นี่ก็มิจฉาสมาธิไฉน เพราะมันมีสมุทัยคือความไม่รู้เข้าไปครอบงำมันไฉน แต่ที่มีสัมมาสมาธิละ สัมมาสมาธิมันก็ย้อนกลับเข้ามา ถ้าย้อนกลับเข้ามาแล้ว นี่ปัญญาชอบ แล้วปัญญาถ้าไม่ชอบละ

ปัญญาไม่ชอบ ปัญญาความเห็นผิด เห็นไหม คุณติ สิ่งนี้เป็นนิพพานๆ สิ่งนี้เป็นมรรคเป็นผลนี้มันไปยึดมั่นถือมั่นแล้วมันเป็นจริงไหมละ เขาว่าทั้งหมด ครูบาอาจารย์ที่ปฏิบัติขึ้นมาแล้วเขาวางของเขา ถ้ามีปัญญาแยกแยะขนาดไหน วางไว้ วางไว้ ความดีที่ยิ่งกว่านี้ยังมีอยู่ ความดีที่ลึกซึ้งกว่านี้ยังมีอยู่ เราชวนขวยของเรา เราปฏิบัติของเราขึ้นไป ถ้าเรามีสติปัญญาปฏิบัติขึ้นไป ปัญญา มันแยกแยะเข้าไป มันแยกเข้าไป ชำระล้างเข้าไป

เพราะสิ่งที่มันเป็นอนุสัยมันนอนเนื่องมากับความคิด คุณติ สิ่งที่เคลื่อนที่ที่เร็วที่สุดคือจิต จิตที่เป็นความรู้สึกนึกคิดที่เคลื่อนที่เร็วที่สุด แล้วจิตสงบแล้วเราจะกรองมันอย่างไร เราจะดูได้อย่างไร ถ้าเราดูได้อย่างไร สิ่งที่เป็นความรู้สึกนึกคิดเป็นอาการทั้งหมด เกิดจากมันๆ ทั้งนั้นแหละ เกิดจากมันคืออวิชชา เป็นผลแล้ว ความคิดมีอารมณ์แล้ว แล้วสิ่งที่อารมณ์ที่จะเกิดขึ้นใครเป็นคน

กระตุ้นมันขึ้นมา แล้วกระตุ้นขึ้นมา ทำไมไม่มีบวกมีลบ คิดดีคิดชั่ว มันมาจากไหนนะ นี่ถ้าปัญญา มันแยกแยะเข้าไป มันแยกแยะเข้าไป เห็นไหม นี่ไง พุทธศาสนาสอนที่นี้ไง พุทธศาสนาสอนให้ มีปัญญาไง นี่เหตุเพราะอะไรละ เหตุเพราะเรามีศรัทธาความเชื่อ เราเชื่อมั่นของเรา

ถ้าเรามีความเชื่อมั่นของเราละ เรากำหนดพุทธโคทีกง่าย คำว่า “ง่าย” คือว่ามันไม่แหว่ง มันไม่เขว มันมั่นคงของมัน ถ้าใช้ปัญญาอบรมสมาธิมันก็มีจุดยืนของมัน เห็นไหม คุณิ คนทำงาน ถ้าฐานมันคงขึ้นมา ทำสิ่งใดขึ้นมามันก็มั่นคง คนเราอ่อนแอๆ ทำงานกันไป มันล้มลุกคลุกกลาน ทั้งหมดแหละ จิตของเราถ้าสมาธิมันไม่มั่นคง จิตของเรายังไม่มีกำลังของเรา เราทำอะไรไปมันก็อ่อนแอทั้งหมด แต่มันเริ่มต้นจากตรงนี้ไง มันเริ่มจากสมมุติบัญญัติ สมมุติคือการเวียนตายเวียนเกิด สมมุติตามความเป็นจริง เพราะเรามีเวรมีกรรม

การเกิดเป็นมนุษย์นี่สมมุติ สมมุติชั่วคราว เพราะว่าเวียนตายเวียนเกิด สมมุติเป็นมนุษย์ ทำคุณงามความดี ตายไป ไปเกิดเป็นเทวดา เป็นสมมุติ เป็นเทวดาอีกแล้ว จิตดวงนี้ จิตดวงนี้เวียนตายเวียนเกิด นี่สมมุติชั่วคราวๆ มันสมมุติบัญญัติใช้ไหม ฉะนั้น เราสร้างบุญกุศลมา เราเกิดเป็นมนุษย์ พบพระพุทธศาสนา พอเกิดเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา เราก็มีศรัทธามีความเชื่อของเรา เวลาเราปฏิบัติไป นี่ไง เวลาเราปฏิบัติของเราไป เพราะจิตของเรามันมีกิเลสมันมีวิชาของมัน ถ้ามีกิเลสมีวิชาของมัน มันถึงไม่มั่นคงของมัน

ถ้ามันมั่นคงของมัน นี่จริงตามสมมุติ มันมีของมันมีอย่างนี้ไง ถ้ามีอย่างนี้ เราเริ่มต้นจากตรงนี้ เวลาทรัพย์สมบัติของเรา เราอยากให้เป็นของเรา ทรัพย์สมบัติของคนอื่น เศรษฐี มหาเศรษฐี เยอะแยะไปหมดเลย ก็เป็นทรัพย์สมบัติของเขา เวลาเราปฏิบัติของเราเหมือนกัน ถ้าเป็นสมาธิก็ต้องเป็นสมาธิของเรา สติ สมาธิ ปัญญาต้องเป็นของเรา ถ้าเป็นขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ไปแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมจัก ๆ ขึ้นมา อัญญาโกณฑัญญะเวลามีดวงตาเห็นธรรมก็ดวงตาเห็นธรรม จักรไนใจของพระอัญญาโกณฑัญญะ จากฟังธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

นี่ก็เหมือนกัน เศรษฐีไง เงินทุกอย่างเป็นเงินของเรา สติ สมาธิ ปัญญาทุกอย่างเป็นเงินของเรา ปัญญาที่เกิดขึ้นเป็นปัญญาของเรา ถ้าเป็นปัญญาของเรา นี่ถ้ามีศรัทธามีความเชื่อ มีความมั่นคง มันจะก้นคว่ำของมัน มันจะปฏิบัติของมัน

เราไม่มั่นคงใจ ถือผีถือสาangkันไป อ้วนนอนขอกันไป ถ้าอ้วนนอนขอกันไป เขาให้อะไรเรา
ได้ ถ้าเขาให้เราได้ เขาต้องทำคุณงามความดีของเขา เขาพ้นทุกข์ไปแล้ว เขาไม่มาเป็นผีเป็นสาangk
คอยรับส่วนบุญจากเราหรอก ถ้าเขาทำของเขาได้ เขาพ้นไปแล้ว ทำไมเทวดา อินทร์ พรหมมาฟัง
เทศน์หลวงปู่มั่น นี่เทวดา อินทร์ พรหมต้องมาฟังเทศน์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้า
เขามีความรู้จริงของเขา เขาต้องมาฟังมนุษย์ใหม่ ต้องมาฟังองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใหม่

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมามั่นเป็นความจริงขึ้นมา นี้ก็
เหมือนกัน ถ้าเราเป็นความจริงของเราขึ้นมา ต้องเป็นสมบัติของเรา เราต้องการเป็นมรรคเป็นผล
ของเรา เราถึงมาประพฤติปฏิบัติกันอยู่นี้ไง

เพราะเราประพฤติปฏิบัติกันอยู่นี้ใช่ไหม เรามีศรัทธามีความเชื่อ มีความเชื่อมั่นของเรา ถ้า
มีความเชื่อมั่น ทานก็คือทาน การทำบุญกุศลทำบุญกุศลเพื่อให้มั่นคงขึ้นมา เราตอกย้ำๆ ให้ใจมั่น
มั่นคง แล้วใจมั่นคงขึ้นมาแล้ว แต่ถ้าเอาสุขแท้ๆ เอาสุข เห็นไหม สุขที่ไม่เจือด้วยอามิส สุขที่ไม่
ต้องการสิ่งใดๆ เลย มันก็ต้องบังคับตนเอง การบังคับตนเองนี่คือการบังคับหัวใจ

เด็กมันไม่มีความเชื่อมั่นของมัน มันต้องให้เพื่อนของมัน ไปอยู่กับเพื่อนของมัน ชักนำกัน
ไปเพื่อความเชื่อมั่นของมัน เด็กถ้ามันมีการกระทำของมัน มันเข้าใจของมัน คุณสิ เด็กบางคน เด็ก
กตัญญู มันมีเด็กกตัญญูมาบ่อยๆ เขาจะคืนรินของเขา มาดูแลปู่ย่าตายายของเขา เขาชวนขวายของ
เขา เด็กกตัญญู นั่นล่ะทำไมจิตใจเขามั่นคงได้ล่ะ แล้วเด็กที่มันไม่เชื่อมั่นตัวมันเอง มันไปตาม
เพื่อนล่ะ

อันนั้นมันเป็นจริตนิสัยของเขา แต่เวลาพ่อแม่ เราก็อธิบายสิ่งที่ดีที่ทั้งนั้นแหละ เรา
อธิบายสิ่งที่ดี ให้เขาศึกษา ให้เขามีความรู้ของเขา ถ้าเขามีความเชื่อมั่นของเขา เขามีศรัทธา
ความเชื่อ ความเชื่อ สิ่งนั้นเป็นความเชื่อ เราก็อธิบายกุศลกันเพื่อเหตุนี้ๆ เพื่อให้จิตใจของเราโต
ขึ้นมา เด็กมันส่วนเด็ก แต่ใจของเราล่ะ ใจของเราเป็นผู้ใหญ่แล้ว ใจของเราเป็นผู้ใหญ่แล้ว เราเป็น
ผู้ใหญ่ที่ร่างกายนี้ แต่หัวใจล่ะ

หัวใจนะ เด็กๆ บางคนหัวใจมันเข้มแข็ง หัวใจมันเติบโต หัวใจวุฒิภาวะดีกว่าเรา ของเรานี้
เราเป็นผู้ใหญ่แท้ๆ เลย ทำไมจิตใจเราเร่ร้อนขนาดนี้ล่ะ จิตใจเราไม่มีหลักมีเกณฑ์สิ่งใดๆ เลยหรือ
สิ่งนี้มันไปกว้านเอาบาปเอากรรมมาอย่างนี้มันเป็นประโยชน์อะไรกับเรา แต่ถ้ามันผลักไสออกไป
ผลักไสออก สิ่งที่ไม่ดีคัดออกๆ นะ เราจะเอาแต่ความดีของเรา แล้วความดีอย่างนี้มันไม่เจือด้วย

อามิส พุทโธฯฯ ถ้าจิตมันสงบเข้ามา แล้วเกิดถ้ามันใช้ปัญญาขึ้นมา เห็นไหม นี่สมบัติจะเกิดกับเราแล้ว

เวลาสมบัติของคนอื่นเราก็ไปดูไปชม เห็นไหม คุณ เวลาเราปฏิบัติขึ้นมาต้องมีครูมีอาจารย์ เพื่อเป็นที่ยึดเหนี่ยว ใ้มันเรื่องปกติ เรื่องสิ่งที่เรายังยืนด้วยตัวเองไม่ได้ แต่เวลาครูบาอาจารย์ ท่านยืนด้วยตัวเองได้แล้วนะ ต้องอยู่คนเดียวๆ มันต้องการเวลา มันต้องการเวลา ต้องการบ่มเพาะ ต้องการปัญญาญาณวิปัสสนาขึ้นมาในหัวใจขึ้นมา เพราะมันเห็นผล มันเห็นผลนะ เวลามันปล่อยวางขึ้นมา แหม! มันเหมือนจะใช่ มันเหมือนจะใช่ แต่มันไม่ใช่สักทีนี่

พอเหมือนจะใช่ขึ้นมา มันไม่ใช่ขึ้นมา เรากลับมาทำความสงบของใจให้มากขึ้น แล้วเรากลับไปพิจารณา เพราะมันวิปัสสนามาแล้วมันเป็นไปได้ เพราะจิตเวลามันทำงานนะ เวลามันเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง มันต่อสู้กัน มันเป็นงานอยู่แล้ว ฉะนั้น เวลาเราดึงมา ดึงมาให้มันสงบ ดึงมาให้มันพักให้มีกำลัง ดึงมาให้พักก่อนก่อน เวลาปล่อยมันก็เข้าที่งานนั้นล่ะ เพราะงานมันก็เป็นงาน

แต่ถ้าเรายังไม่เห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง เราจิตสงบแล้วก็คือสงบอยู่อย่างนั้นแหละ คั่นควาก็คั่นคว่าไม่เจอ มันมุดดินไปมันก็เห็นแต่ดิน ขึ้นไปบนอากาศมันก็เห็นแต่ก้อนเมฆ มันไม่เห็นกิเลส มันไม่เห็นตามความเป็นจริง เห็นไหม อย่างนี้เราต้องขุดขุย เราต้องพยายามรื้อฟุ้งขึ้นมาให้มันเห็นของมันขึ้นมาให้ได้

ถ้าเห็นขึ้นมาได้ เห็นไหม เห็นกิเลส เห็นกิเลสมันสะท้อนภาวสะสะท้อนภพ เพราะกิเลสอวิชชา คุณ มันเวียนตายเวียนเกิด เวลาพระโพธิสัตว์ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย ทำความดี ความดีมันจับอยู่ที่นั่น นี่สัญญา สัญญาในขั้น ๕ กับสัญญาในปฏิจตสมุปบาท สัญญาอันละเอียด สัญญาในปัจจุบันการ มันก็มีสัญญา สัญญาหยาบ สัญญาละเอียด สัญญาที่ละเอียดขึ้นมา ที่จับสมไว้ เวลาบุพเพนิวาสานุสติญาณเขาก็ย้อนกลับไปทีนั้น

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บุพเพนิวาสานุสติญาณ มันมาจากไหน จิตนี้มันมาจากไหน เวียนตายเวียนเกิดมันมาจากไหน นั่นล่ะมันเป็นกำลังของจิตทั้งนั้นแหละ แต่เวลามันเกิดปัญญาขึ้นมา ใ้สิ่งที่มาจากไหนๆ ก็มาให้มีวาทสนานี้ไง แล้วมาแยกแยะในปัจจุบันนี้ไง มันมีปัจจุบันที่ว่า สักกายทิฎฐิ ความเห็นผิด พอมันพิจารณาไป มันแยกแยะมันปล่อยวางๆ นี่ความจริง

มันเป็นแบบนี้ ความจริงมันเป็นแบบนี้ ความจริงมันเป็นตัวมันเอง นี่ธรรมะมีอยู่โดยดั้งเดิม สัจธรรมมันมีอยู่โดยดั้งเดิม มันเป็นอย่างนี้ มันเป็นอย่างนี้

แต่เราไม่เห็น พอไม่เห็น ศึกษาธรรมขึ้นมามันก็เขวหมด ศึกษาขึ้นมามันก็ยึดมั่นความเห็นตามกิเลส ตามความพอใจของตัวเอง แต่พอพิจารณาไป มันเป็นอย่างนี้เพราะมันเป็นสัจจะ อริยสัจจะ ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ มันเป็นอย่างนี้ มันเป็นอย่างนี้ มันซาบซึ้งๆ ฉะนั้นเวลาซาบซึ้ง มันปล่อยมาเรื่อยๆ ปล่อยมาเรื่อยๆ แล้วมันก็ยังมิสมุทัยอยู่ตามต่อเนื่องกันไป ตามต่อเนื่องกันไป จนถึงที่สุดแล้วมันขาด มันชัดเจน ถ้ามันขาดก็คือมรรคผลมันมีใจ

นี่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา วางไว้มันมีจริงของมัน นี่ธรรมะมีอยู่โดยดั้งเดิม แต่เราเข้าไปไม่ถึงกันเองใจ เราทำขึ้นมาไม่ได้เองใจ แต่ความรู้ท่วมหัวนะ นี่เวลาพูดกันปากเปียกปากแฉะนะ แต่ความจริงที่เกิดขึ้นมันไม่มีใจ แต่ความจริงที่มันเกิดขึ้นมา มันเกิดขึ้นมามันเป็นแบบนี้ มันเป็นอย่างนี้ ของมันมีอยู่อย่างนี้ ทำไมโง่ขนาดนั้น เวลามันฉลาดนะ แต่เวลามันโง่มันก็โง่แบบตุนั่นล่ะ มันมุดดินไป มันมุดดินของมันไป มันว่ามันฉลาดๆ นี่ฉลาดโดยกิเลส

เราทำอย่างนี้ เห็นไหม ถ้าจิตใจเราปฏิบัติแล้วมันยิ่งมันคงมากขึ้น จากศรัทธาความเชื่อ มันเป็นความจริงไม่ใช่ความเชื่อ ความเชื่อมันต้องอาศัยข้อมูลใช่ไหม แต่ถ้าเป็นความจริงล่ะ ไม่ต้องอาศัยสิ่งใดเลย มันเป็นของมันเอง เห็นไหม มัชฌิมาปฏิปทา เวลามันรวมลงมันเป็นของมัน มรรคสามัคคี สมุจเฉทปหาน เป็นอกุปปิธรรม เป็นสิ่งที่คงที่ อฐานะที่ไม่มีมีใครมาแตะต้องมันได้

จากที่เวียนตายเวียนเกิด นี่มารมันเห็น มารมันบังคับบัญชาอยู่ เวลามันพ้นไปแล้ว มารมาจากไหนล่ะ มารมันหาไม่เจอ มารมันหาไม่เจอ มันมองไม่เห็น ตามันบอด แต่เวลาเรามีภวาสวะมีภพอยู่ มันกลับตามันก็เห็น เพราะเราเดินไปชนมันใจ มารมันอยู่บนหัวใจ แล้วเราขยับ มารก็ตามมา

“มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริของเรา เราจะไม่ดำริถึงเจ้าอีกแล้ว เจ้าจะเกิดบนหัวใจเราไม่ได้เลย” เอวัง